

ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

«Η ΓΗ ΤΗΣ» ΕΛΛΑΔΑΣ»

2. ΚΡΗΤΗ, ΤΟ ΜΕΓΑ ΑΡΧΟΝΤΟΝΗΣΙ

ΧΙΛΙΑΔΕΣ χρόνια περπατάει το πνεύμα άπάνω στην ελληνική γη και γι' αυτό σε κάθε στιγμή μπορείς, ταξιδεύοντας στην Ελλάδα, να μεταποπιστείς άξαφνα σε άλλους αιώνες και να θυσιστείς σε άλλες ιστορικές περιπέτειες. Αν πάρεις το καράβι και κατεβείς στο νότο, θα βρεθείς σ' ένα λειτουργικό, γεμάτο περισυλλογή τοπίο και θα μπείς σ' ένα μυστηριώδη, που άνοιξε τώρα και τρεις-τέσσερις χιλιάδες χρόνια, πολιτισμό. Στην Κνωσό. Έδώ η καρδιά σου πιάνεται κι' ο νους σου ξεχειλίζει ρωτήματα. Σεργιανίζεις μέσα στους λαζούρ λαθύρινθους του μινωικού Παλατιού, ανεβαίνεις, κατεβαίνεις τις πέτρινες σκάλες, ξανοίγεσαι σε μεγαλόπρεπες βασιλικές αψίδες, στέκεσαι μπροστά σε ζωηρόχρωμες τοιχογραφίες, βλέπεις: σύναξη λαού, μάτια μεγάλα, ολοζώντανα, μαύρες κυματιστές πλεξούδες, κυράδες με πολύχρωμα, πολύπτυχα φορέματα, με άνοιχτά όργιαστικά στήθια, με χοντρά φιλήθονα χείλη, πουλιά, φασιανοί και πέρδικες, μαϊμοειδείς γαλάζιες, θα σιλόπουλα με φτερά παγογιού στο κεφάλι, άγριοι ιεροί ταύροι, εξάσιες σε δύναμη και χάρη ταυρομαχίες, ίβρεις με τα μπράτσα περιτυλιγμένα με φίδια, ψάρια σε πράσινες θάλασσες, ούρα νόχρωμα άγόρια σε άνθιμένους κήπους...

Χλιδή, χαρά, δύναμη, έ-

νας κόσμος μυστηριώδης, μια Άτλαντίδα που ανέδυσε από τα βάθη της κρητικής γής' μάς κυττάζει με τεράστια μαύρα μάτια, μα τα χείλη της, είναι ακόμα θουβά' γιατί οι χιλιάδες πήλινες πινακίδες με την άγνωστη γραφή δεν διαβάστηκαν ακόμα.

Τι να είναι ο κόσμος τουτος, άναρωτιέσαι, τι άλλους να έκαμε και τουτος άπάνω στην ελληνική γη;

Η Κρήτη στάθηκε το πρώτο γεφύρι άνάμεσα Εύρώπης, Ασίας και Αφρικής και η κρητική γη φωτίστηκε πρώτη σε όλη την κατασκότεινη τότε Εύρώπη. Και έδώ η ελληνική περιοχή έξετέλεσε τη μοιραία της άποστολή: έφερε το Θεό στην κλίμακα του ανθρώπου. Τα τεράστια άσάλευτα αιγυπτιακά ή άσσυριακά άγάλματα έγιναν έδώ, στην Κρήτη, μικρά, χαριτωμένα, όλο ζωντάνια' το ανθρώπινο σώμα κινήθηκε, το στόμα χαμογέλασε, ή ανθρώπινη ζωή άναμέρισε τα ίερατικά σχήματα και κυριάρχησε. Μια άνθρωπότητα έζησε κι' έπαιξε στα κρητικά χρώματα καινούργια και πρωτότυπη, διαφορετικά άπό τους καταπινοούς Έλληνες, όλο εύκινση, χάρη, άνατολίτικη πολυτέλεια και πειρατική άρπακτικότητα. Και άρμονισμένο το τοπίο γύρα έχει μυστική υποβλητική δύναμη, ένα χαμόγελο κρυφό, παιχνιδιάρικο, πο λυσημαντο, σαν της Σφίγγας. Μα μιάς Σφίγγας ελληνικής που συλλογίζεται όχι τα πέρα της γής θεία προβλήματα, παρά τα καθημερινά έναλλάσσόμενα, όλο θερμές λεπτομέρειες, προβλήματα της άν-

θρώπινης ζωής. Από τη βλογημένη ήλιόλουστη μέρα που ανέθηκε από τα χρώματα ο κρητικός πολιτισμός, πλήθυνε κατά δυό και τρεις χιλιάδες χρόνια ή ιστορία της Ελλάδας. Η κάθοδος των Δωριέων ξαφανέρωθηκε πιά ως ένας μεσαιώνας μονάχα' πριν από αυτήν άνθιζε και κάρπιζε στην Ελλάδα ένας μεγάλος, άγνωστος ως τώρα πολιτισμός, και αυτόν θυμούμενος ο Όμηρος τραγούδωσε τις πολύχρυσες Μυκήνες και την εκατόμηλη Κρήτη. Και τώρα ο πολιτισμός αυτός στέκεται μπροστά σου, θουβός. Και όλο το τοπίο της Κνωσού, της Φαιστού, της Άγίας Τριάδας, που ως τώρα το αντίκρυζες χωρίς να χτυπήσει ή καρδιά σου, πήρε άπροσδόκητο βαθύ νόημα γεμάτο μυστήριο. Γιατί τώρα και τέσσερις και πέντε χιλιάδες χρόνια πέρασε και από έδώ το γαλάζιο πουλί, το Πνεύμα, και κάθισε.

ΣΤΟ Αιγαίο πέλαγο και στα μακάρια νησιά του μετ' άσπρα στίτια, με τους γραφικούς άνεμόμυλους, με τη γαλήνια άργοςάλευτη ζωή, ή τρυφερότητα' στην Κύπρο ή φιλήθονη ύψη θηλυότητα' στην Κρήτη ή άντρίκια άυστηρότητα. Άυστηρό, σοβαρό τοπίο από σιδερόπετρα, από σκούρα δέντρα κι' άσπρο άσβεστόχωμα, τόσο σκληρό που λές δεν μπορείς κασμάς να το χαράξεις' κι' άξαφνα κίτρινα ντελικάτα κρινάνθια τρυπούν την κατάξερη μαρμαρώμενη γη και λάμπουν στον ήλιο. Έλιές, χαρουπιές, συκιές, άμπέλια' και σε άπάνεμες λακκοθδες,

Ο Καζαντζάκης με δύο χωριανές της Κρήτης, στα 1945. (Φωτογραφία του κ. Κ. Κουτούλακη)

περβόλια λεμονιές και πορτοκαλιές, τριγυρισμένα με δάφνες. Άνεβαίνεις σ' ένα ψήλωμα και βλέπεις τη γη της Κρήτης ν' άπλώνεται μπροστά σου σαν κυματιστό, ριγάτο δέρμα τίγρης. Και στο νότο στραφατίζει όλο θυμό, άπέραντο, έρημο, έως στην Μπαρμπαριά, το Λιθουκό πέλαγο, που όλο μουγγρίζει, χυμάει στους άπόκρεμους βράχους και τρώει την Κρήτη.

Σε όλα τουτα τα κρητικά άγρια άκρογιάλια που βλέπουν κατά την Αφρική, αϊώνες πολλούς χυμούσαν ξαφνικά οι κουρσάροι, άρπαζαν πρόβατα, γυναικες, παιδιά, τα έδεναν με τα κόκκινα ζωνάρια τους, τα έρριχναν σε άμπάρια και σάλπερναν να τα πουλήσουν στο Άλγέρι, στην Άλεξάντρεια, στο Μπερουτι. Αϊώνες πολλούς ο γιαλός τουτος άντιλαλούσε από κλάματα και γέμιζε γυναίκες πλεξίδες.

Τραγικό είναι το πρόσωπο της Κρήτης, πολυάστανισμένο. Η Κρήτη έχει άληθινά κάτι το πανάρχαιο, άγιο, πικραμένο και περήφανο, που έχουν οι χαροκαμένες μάνες που γέννησαν παλληκάρια. Έχει τόσο πολύ πολεμήσει και υποφέρει ή ψυχή του Κρητικού και είναι συνάμα τόσο ήρωική, που συνήθισε πιά τον θάνατο, τον ξεφοδίσθηκε και μπορεί να γελάει και να παίζει μαζί του.

Τα τελευταία τουτα χρόνια της γερμανικής κατοχής χιλιάδες Κρητικοί σκοτώθηκαν, πολλά χωριά ξεπατώθηκαν και κάηκαν, άντρες και γυναίκες τώρα, χιλιάδες, δεν έχουν να φάν, γυρίζουν γυμνοί, δεν έχουν στέγη και περνούν το χειμώνα σε σπηλιές και σε τρύπες της γής. Πώς Κρήτη και περιμένεις ν' άκούσεις κλάματα και να δεις χέρια ν' άπλώνονται και να ζητούν βοήθεια. Και βρίσκεις άνοπτάχτες υπερήφανες ψυχές και κορμιά μισόγυμνα, πεινασμένα κι' άλύγιστα.

Τι δύναμη και τί άντοχη είναι τουτη, συλλογίζεσαι, και που βρίσκουν τα κορμιά τουτα τόσο ψυχή; Πώς μέσα σε τόσο φτώχεια και πίκρα βρίσκουν οι Κρητικοί τόσο άγάπη στη ζωή;

Μιά μέρα θυμούμαι, τώρα και λίγους μήνες, μπήκα σ' ένα φτωχικό χαμόσπιτο σ' ένα χωριό της Κρήτης. Ένας γέρος, έκατοχρονίτης, ο πιο γέρος του χωριού, κάθουσαν δίπλα στο σθσημένο τζάκι και τουρτούριζε. Ζύγωσα, φίλησα το χέρι του, τον ρώτησα:

— Πώς σου φάνηκε, παππού, ή ζωή αυτή, όλα αυτά τα έκατό χρόνια;

— Σάν ένα ποτήρι κρύο νερό!, μου άποκρίθηκε.

Η θεά άπ' τ' άνάκτορα της Κνωσού. Στο βάθος το βουνό Γιούχτας. (Φωτογραφία του κ. Κλώντ Ντερβέν)

— Και διψάς ακόμα; τον ρωτώ.

Στράφηκε, με κύτταξε με τα θολά μικρούτσικα μάτια του, σήκωσε το ξεραμένο χέρι του ψηλά, σά να καταριόταν κι' άποκρίθηκε:

— Άνάθεμά τον που ξεδιψασε!

Μέσα στα τραχειά βουνά γεννήθηκαν και σε άγρια άκρογιάλια: τέτοιοι είναι οι Κρητικοί. Άγαπούν παράφορα τη ζωή και δεν φοβούνται το θάνατο.

Τα περισσότερα χωριά στην Κρήτη κάηκαν, οι περισσότεροι άντρες σκοτώθηκαν, γιατί στα χρόνια της γερμανικής κατοχής είχαν κρύψει στα στίτια τους Άγγλους, Άυστραλούς, Νεοζηλανδούς, που είχαν άποκλειστεί στο νησί, όταν οι Γερμανοί το Μάη του 1941 πήραν την Κρήτη.

Σ' ένα χωριό, στα Μεσκολά, κοντά στα Χανιά, είδα μια μάνα που της είχαν σκοτώσει τους δυό γιουούς της, γιατί είχε στο φτωχικό σπιτάκι της κι' έκρυβε οχτώ μήνες δυό Άγγλους στρατιώτες. Τό έμαθαν οι Γερμανοί και ήρθαν και της έκαψαν το σπίτι, της σκότωσαν τους γιουούς της κι' έφυγαν. Και τώρα στέκουνταν άπόξω από τα χαλάσματα λιγνή, χαροκαμένη, με μάτια όλο φλόγα και μου μιλούσε:

— Το ίδιο βράδυ που σκότωσαν τους γιουούς μου πέρασαν, μεσάνυχτα, δυό Έγγυλέζοι, που τους κυνηγούσαν οι σκύλοι οι Γερμανοί. Κάπνιζε ακόμα το σπίτι μου μα έγω είχα τρυπώσει σε

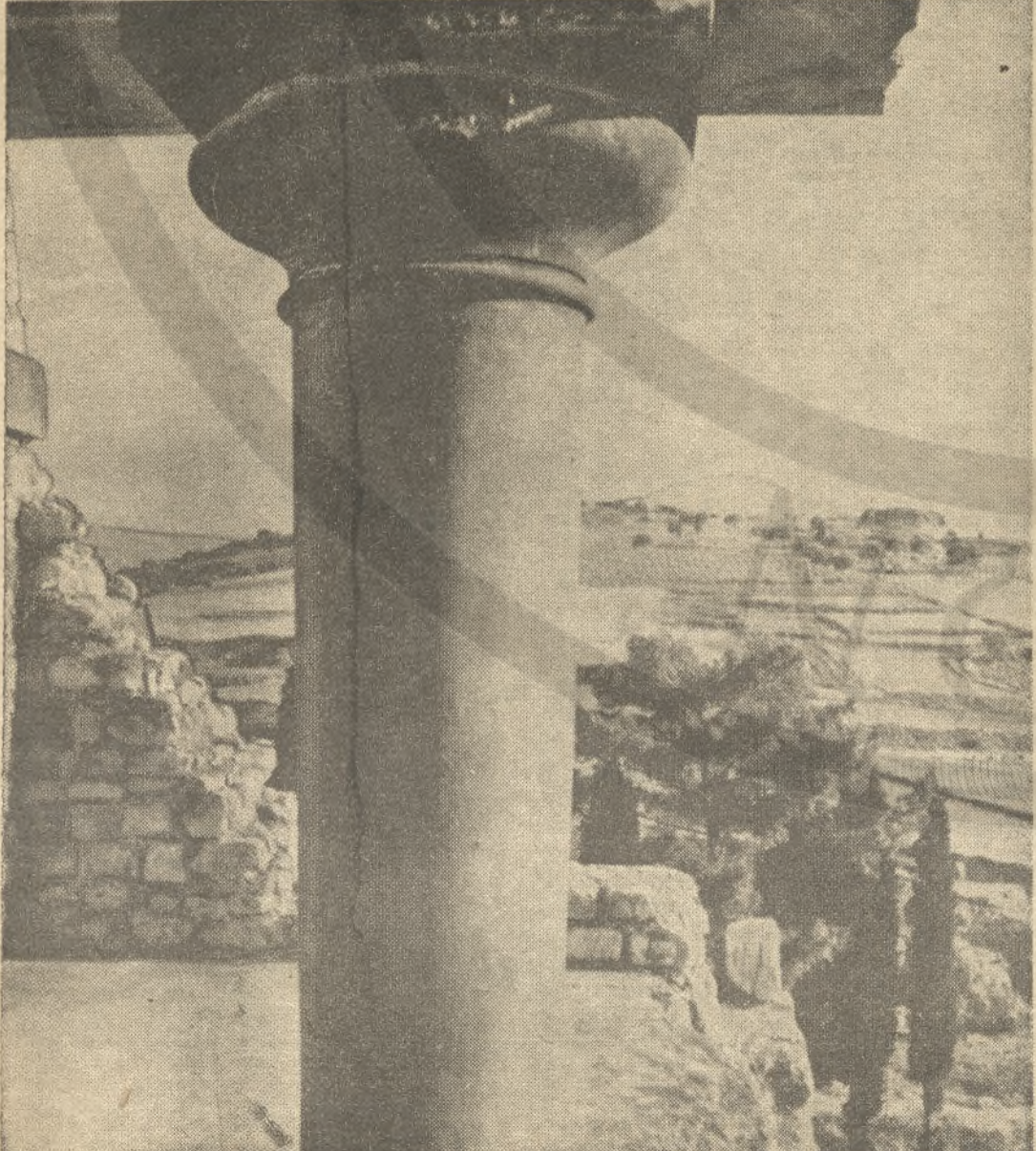
μιά γωνιά και έκλαιγα. Με άκουσαν οι Έγγυλέζοι, ζύγωσαν. «Ψωμί!», μου φώναξαν, «ψωμί!». Οι χωριανοί μου είχαν δώσει μιάν κουλούρα κριθαρόψωμο μα έγω δεν είχα όρεξη να φάω' δεν κατέβαινε ή μπουκιά από το λαϊμό μου. Τους έβωκα το ψωμί. Κρύωναν, τους έβωκα και μιάν κουβέρτα, που μου είχαν δώσει πάλι οι χωριανοί, δγήκα από τη γωνιά, τους έβαλα να κοιμηθούν.

— Γιατί τα έκαμες όλα αυτά; ρώτησα. Οι Έγγυλέζοι δεν φταίγαν που σκότωσαν τους γιουούς σου;

— Τό έκαμα, άποκρίθηκε, γιατί είχαν κι' αυτοί μανάδες και έξερω τι θα πεί πόνος της μάνας.

Τραχειά, περήφανα βουνά, τραχειές, περήφανες ψυχές' θαυμαστή είναι και έδώ στην Κρήτη ή άνταπόκριση τοπίου και ψυχής.

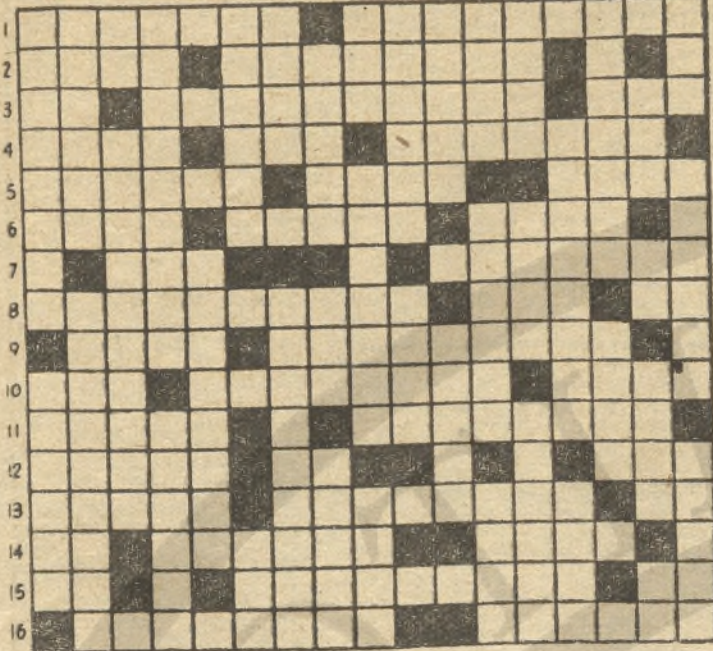
ΑΝ ΤΩΡΑ μεταποπιστοδμε από την Κρήτη στην Άττική, μπαίνουμε σε όλο-τελα άλλη ψυχική περιοχή, σε όλοτελα άλλο φώς και τοπίο. Έδώ, στην Άττική τα πάντα είναι θαρρείς, ύποταγμένα σ' ένα ρυθμό βαθύ, σίγουρο, ίσορροπημένο. Όλα έδώ έχουν μια χάρη ανέλιγτη: Η στεγνή, φτηνή γη, οι χαριτωμένες καμπύλες του Ύμηττου και της Πεντέλης, οι άραιόφυλλες έλιές, τα λιγνά, άσκητικά κυπαρίσσια, οι θιαλέτες, οι άνεμώνες, οι παιχνιδιστές άναλαμπές της πέτρας και, πάνω άπ' όλα, το διάφανο, άνάλα-

263

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

ΟΡΙΖΟΝΤΙΣ

1. Γνωστός ακροατής του ελληνικού θεάτρου. — Υπάρχει στο γήπεδο του Παναθηναϊκού. 2. Πολλοί από τους κατοίκους του είναι Κούρδοι. — Η δόξα του αποτάει αντίκειμενο εμπόριο ιδίως στη Ρωσία. 3. Βυζαντινή μουσική νότα. — Είναι γεμάτος κάθε χειμώνα. — Όταν διπλασιασθή γίνεται... χορός. 4. Συναρμολογημένο δέντρο, στη καρπώσεώς (γεν.). — Δεν είναι... κορηθικός. 5. Πολιτικός της σημερινής Τουρκίας. — Είναι και ο σποχιστήρ. — Διακόσος πόδος για έκδοχο (δην.). 6. Εξάρτημα της γυναικείας άμφιεσας. — Απαρτίσων την Ιαπωνία. — Μεγάλο νησί των Κυκλάδων (στ. δην.). 7. Παράσημο. — Παραλιακή τοποθεσία της Αττικής. 8. Αντίπαλοι και αντίημοι. — Του Γάλλου αυτού στρατηγού το αγαλμα υπάρχει στον κρητο του Λουξεμβούργου. — Στενός συναρμολογητός του Χίτλερ, ο αλεξιπτωτιστής της Γλασκώδης. 9. Έλεγμα την ικανότητα. — Αρχαία Αρχεια ποιητήρ, άνομαστή και γιά το βάρος της. 10. Κάτοικοι της είναι οι 'Ιταί (γεν.). — Είδος τριώνυμου. — Και νευρική υπάρχει (γεν.). 11. Είδος τριώνυμου. — Στιγμήν αυτήν. — Ιστορικός δειγμάτων του διαλόγου (1844 — 1908). 12. Την περσώδης ποδόσφαιρο. — Προτάσσονται ζωντανά άνομαστα. — Με άντα-πώδων σκετκό. 13. Νησίς της 'Αλβανίας, γνωστή από τον διεθνή τυπών. — Μήρες του ναυτικού άνομαστο το 1821. — Πρωτεύουσα του ελευθετικού αυτού κινήτου είναι η Λούριανη. 14. Μαζί με μίον πρόβον ενδοχική τόν... αλληλοσύνθετο (αντιστρ.). — Ο ένας από τους τρεις μόνους τους άνομαστο άνομαστο το άστο. — Δεν είναι πάντοτε ο άνομαστο άνομαστο. 15. Πρόβον της ζημιτικής. — Δεν είναι φοιολογικό. — Αριθμός, 6-πτικός. 16. Καταρτίσονται μετρίως κρτίων. — Μεγάλη θεά των άρχαίων Αιγυπτίων (γεν.).

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Μουσική πόλις γνωστή γιά τα καλά κρασιά της. — Ο ποταμός του τραγουδιού. 2. Εκφράζουν τας άρχας και γνώμας τών κομητών. — Σήμερα έντοιχίζονται. 3. Βαθιάς κλίμακος. — Όλα τα κόρματα διαθέτουν τέτοιους (στ.). 4. Μυθικό πλάσμα. — Η εκ φιλονηρίασιν χρηματική ένδοχίασιν (στ.). 5. Ύπαρχον και τέτοια κίματα. 6. Και... Ιερών ύπαρχει. — Πρόβον και δρόνον (δην.). 7. Δεν έχει ύλικήν ύπόστασιν. — Ένα από τα έργα του 'Αμερικανού αυτού συγγραφέως είναι και 'Τα σταφύλια της άρτης. 8. 'Εθνομικός νόσος. — Το πρώτο συνθετικό του άνομαστο μίονς πρωτεύουσα. 9. Συμβολίζει την έξουσία του πάπα. 10. Όρος του πόκερ. — Έλλην ζυγροφός και καθηγητής της Σχολής Καλών Τεχνών. — Εκτορτίσονται από άδοκωχύνων. — Αρχεια ρήμα γνωστό και μίονος. 10. 'Αρχαίο ρήμα γνωστό από προακτική της Κυριακής προσημ. — Πόλις της 'Αν. Γερμανίας, με άχες. — Πόλις της 'Αν. Γερμανίας, άνομαστο διομηχανία όπτικόν είδων, άνομαστο διομηχανία όπτικόν είδων, άνομαστο διομηχανία όπτικόν είδων. 11. Πόλις της Β. Γαλλίας η γενέτειρα του Ροδεοπτερου. — Σχετική με νεκρόν του Ροδεοπτερου. — Σχετική με νεκρόν του Ροδεοπτερου. — Σχετική με νεκρόν του Ροδεοπτερου. 12. Η περσώδης ποδόσφαιρο. — Καρμάντιου Κορσά (άντιστρ.). — Και η βέλγισσα γίνονται. 13. Δεν είναι ο 'Ιβος, αλλά δεν διαφέρουν. — Ο 'Ιβος, αλλά δεν διαφέρουν. — Ο 'Ιβος, αλλά δεν διαφέρουν. 14. Αποτελούν την σαλιτά της έποχης. — Μέρος του άνομαστο. 15. Συναρμολογητός και σε διπλομάτες... ένέργεια (γεν.). — Πρόβον. 16. Ερωτηματική άνταυμαρία (άντιστρ.). — Μουσική νότα. — Η πελατεια των έκδόσεών του είναι μαθητική (άρχηκα). — Αριθμός όπτικόν. 17. Το κρότος του Αίλητου. — Ότι και το 'Ι κοβ. 6. — Αυτός δεν έχει... γίνει.

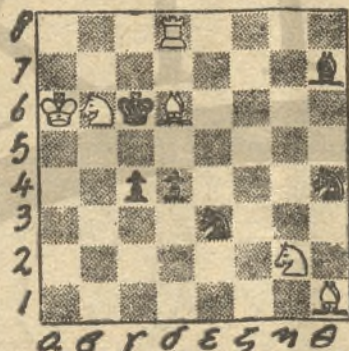
Η ΛΥΣΗ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 38

10 ΛΕΠΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ

ΣΚΑΚΙ

ΤΡΙΑ ΩΡΑΙΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΠΡΟΒΛΗΜΑ Α' Τού Σ. Σελζούικ Βρετανική Σκακιστική Επιθεώρησης Σεπτέμβριος 1958

ΛΕΥΚΑ : Ρα6, Ρβ8, Αδ6 και Β1, Ιβ6 και η2 (κομμάτια 6). ΜΑΥΡΑ : Ργ6, Αδ7, Ιε3 και Β4, Ιγ4 και Β4 (κομμάτια 6). Παίζων το Λευκά και κάνουν μιά σε δύο κινήσεις. Η λύσις στη σελίδα 38.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 2ον Τού Ε. Χαλλανταίου 'Αμερικανικόν Σκακιστικόν Δελτίον, 1947

ΛΕΥΚΑ : Ρδ4, Ρδ5, Αα1 και Β1, Ιβ4 και α6, Ιδ6, η6 και β6 (κομμάτια 9). ΜΑΥΡΑ : Ργ6, Ργ7 και Β2, Αα4, Ιβ3 και Β3 (κομμάτια 6). Παίζων το Λευκά και κάνουν μιά σε δύο κινήσεις. Η λύσις στη σελίδα 38.

ΧΙΟΥΜΟΡ

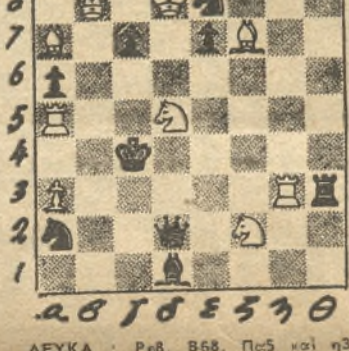
ΠΡΑΚΤΙΚΟΤΗΣ

Τρεις γυναικες παρουσιάζονται στον 'Αγιο Πέτρο. — Πόσα φέματα είπες; Ρωτά ο 'Αγιος Πέτρος την πρώτη. — Έκατο. — Θα κάνης το γύρο του παραδείσου έκαστο φέρις. — Κι' έσύ; ρωτά τη δεύτερη. — Διακόσια. — Τότε θα κάνης διακόσιους γύρους. Γυρίζει στην τρίτη. — Πριν άπαντήσω, λείει έκείνη, μπορεί να πάρω μιά ροτσουκέττα;

ΛΟΓΙΚΟ

'Ενας κύριος μπαίνει σ' ένα ταξί και λέει στον οδηγό να τον μεταφέρει στον σταθμό. — Σε παρακαλώ λίγο γρήγορα. — Ο σωφέρ ξεκινάει και άρχίζει να τρέχει σαν τρελλός. — Πρόσπεσε, λέει ο κύριος. Έχει βάλει παιδιά. — Τότε πρέπει να προσέχετε έσείς, άπαντά ο σωφέρ.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 3ον Τού Ο. Γαραντζόσκι Τρίτον Βραδείον Πολωνικήσ 'Εταιρείας Προβλημάτων 1949

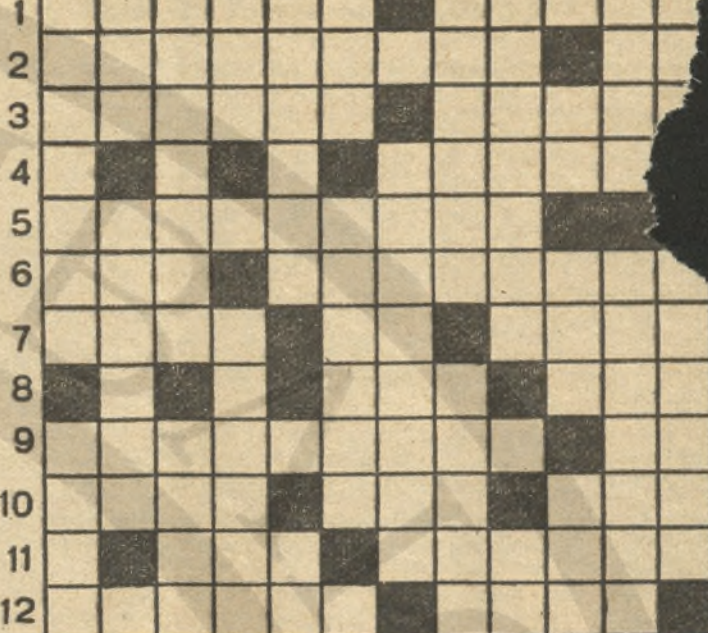

ΛΕΥΚΑ : Ρα8, Ρβ8, Ρε5 και η3, Αα7 και Γ7, Ιβ5 και ζα, Ια3 (κομμάτια 9). ΜΑΥΡΑ : Ργ4, Βδ2, Ρβ3, Αδ1, Ια2 και εδ, Ια6, γ7 και ε7 (κομμάτια 9). Παίζων το Λευκά και κάνουν μιά σε δύο κινήσεις. Η λύσις στη σελίδα 38.

Η ΛΥΣΗ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 38

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΓΙΑ ΛΙΓΟΥΣ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ΟΡΙΖΟΝΤΙΣ

1. Στόχος άρισμένων... κινήτων. — Είναι γιά τον Πύργο το Κατόικων. 2. Συγκεντρώνει εύλαση δάματα. — Πόλις των Η.Π.Α. στην Βιργίνια. — Ο άντιπός της δύνως. 4. Φαινόμενον μετακινήσεως άερών μαζών (στ.). 5. Κλάδος του δικαίου. 6. 'Επίσημο κροκόδι. — Είναι αλ 'Αλπει. 7. Το μικρόν όνομα του λιγνού. — Όνομα δύο φασάδ. — Ενδοσφαιρική τούσ παίκτας του ΠΡΟ-ΠΟ (ξεν.). 8. Το έναί σε ξένην γλώσσαν. — Το εσθθίο Γερμανιστί. 9. Δεν άφήνει περιθώρια άντιδράσεως. — Ποταμός Γαλλίας και Βελγίου, το όνομα του όποιου φέρει ιστορική μάχη. 10. Και το όπατι όπνοσει. — Μία των Κυκλάδων. — Ένας τίτλος (άντιστρ.). 11. Γνωστός Γάλλος συγγραφέας. — Θεα τών άρχαίων κατά την Λατινική της άπόδοσιν. 12. Λέξις, που συνήθίζεται εις τους κοσμικούς κύκλους. — Και η Παριζιάνα είναι (άντιστροφ.).

(στ.). 5. Είχε μεγάλη έφαρμογή στή Ρωσία. — Ποταμός της Γαλλίας. 6. Με την άποχώρησι του Ντόλλες, αύξονταν οι εύδνες του. — Αλ κάτοικαι χώρας της Μέσης 'Ανατολής. 7. Χρησιμποιείται από άθλητάς. 8. Σχετική με την άεροποριαν λέξις. — Πόλις της Βορειου 'Ιταλίας σχετιζόμενη με την δυνασταν της χώρας αυτής. 9. 'Απεικόνιστον το κύριον χαρακτηριστικόν των έξ 'Αμερικής όμογενών. — 'Αντονωμία (άντιστρ.). 10. Μέγας Γερμανός φυσικός. — Αρχική 'Οργανισμο. — Ξένη άεροπορική 'Εταιρεία. 11. Έκλεκτής ποιότητος ύφασμα. — Τυφάδι παιγνιδιού. 12. Το έχει πρόχειρο εις τα χείλη του ο χριστιανός. — Νοστιμίζει το φαγητό.

Η ΛΥΣΗ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 38

ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

'Ο ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΥΤΩΣΗΣ. Αύτην την Κυριακή στις 11 π.μ. άκριβώς και στις 5 μ.μ. στην αίθουσα της 'Χ.Ε.Ν., 'Αμερικής 11, ο Μπαρμπα Μυτώσης, κατόπιν της επίμονου απαιτήσεως των μικρών του φίλων δά παρουσιάζει το πολυαγαπημένο τους παραίση: 'Ο 'Η Κοκκινοσκουφίτσα, καθώς και μιά καρμωδία με τον Κλούβιο και τη Σουβλίτσα.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Πρωταγωνιστής της ταινίας 'Πόθοι κάτω άπ' τις λέικες μαζί με την Σοφία Λόρεν. — Προσώτος της Τουρκικης κρατίας. 2. Πρώτον συνθετικόν μίονς πρωτεύουσα. 3. Χαρακτηριστικό μίονς έκκλησίας. 4. Μουσικόν όργανον. — Όρος του μπριτζ. 4. Βιάδα. — Καθέρωσε πρώτος τών θεσμών τών λαοκίων.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Πρωταγωνιστής της ταινίας 'Πόθοι κάτω άπ' τις λέικες μαζί με την Σοφία Λόρεν. — Προσώτος της Τουρκικης κρατίας. 2. Πρώτον συνθετικόν μίονς πρωτεύουσα. 3. Χαρακτηριστικό μίονς έκκλησίας. 4. Μουσικόν όργανον. — Όρος του μπριτζ. 4. Βιάδα. — Καθέρωσε πρώτος τών θεσμών τών λαοκίων.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Πρωταγωνιστής της ταινίας 'Πόθοι κάτω άπ' τις λέικες μαζί με την Σοφία Λόρεν. — Προσώτος της Τουρκικης κρατίας. 2. Πρώτον συνθετικόν μίονς πρωτεύουσα. 3. Χαρακτηριστικό μίονς έκκλησίας. 4. Μουσικόν όργανον. — Όρος του μπριτζ. 4. Βιάδα. — Καθέρωσε πρώτος τών θεσμών τών λαοκίων.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Πρωταγωνιστής της ταινίας 'Πόθοι κάτω άπ' τις λέικες μαζί με την Σοφία Λόρεν. — Προσώτος της Τουρκικης κρατίας. 2. Πρώτον συνθετικόν μίονς πρωτεύουσα. 3. Χαρακτηριστικό μίονς έκκλησίας. 4. Μουσικόν όργανον. — Όρος του μπριτζ. 4. Βιάδα. — Καθέρωσε πρώτος τών θεσμών τών λαοκίων.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Πρωταγωνιστής της ταινίας 'Πόθοι κάτω άπ' τις λέικες μαζί με την Σοφία Λόρεν. — Προσώτος της Τουρκικης κρατίας. 2. Πρώτον συνθετικόν μίονς πρωτεύουσα. 3. Χαρακτηριστικό μίονς έκκλησίας. 4. Μουσικόν όργανον. — Όρος του μπριτζ. 4. Βιάδα. — Καθέρωσε πρώτος τών θεσμών τών λαοκίων.

ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ ΜΕ ΤΗΝ «ΑΜΦΙΤΡΙΤΗ»

Συνέχεια από τη σελίδα 6

κεχωρημένου βαθμού. Σε λίγες μέρες ο στόλος μας θα λάβη μέρος στη μεγάλη άσκηση του ΝΑΤΟ στη Μεσογειο και πρέπει να βρίσκονταν σε κατάσταση έτοιμότητας τώσον οι μόνος έπιφανείας, όσον και τα ύποβρυχια. Θέμα της άσκήσεως: 'Επίθεση ύποβρυχια κατά νησομητής μεταξύ Κρήτης και Μήλου ή έάν το ύποβρυχιο έντοπισθή ταχύτερα από την νησομητή, έπίθεση άντιτορπιλικών κατά ύποβρυχιο. Η άσκηση πήρε τη δεύτερη μορφή γιά να ζήσουμε μέσα στο κύτος της 'Αμφιτρίτης την υπέρταση που άπαιτεί μιά γρήγορη και εύελικτη ύποβρυχια άνομα. Από την στιγμή που το κλάσον έσημασεν κατάδυση, μέχρι την άρα που άρχισαν να σκάνε πάνω από το κεφάλι μας οι δόμβες βυθού, μιά φωνή έλεγε ότι έπρεπε περισσώτερος χρόνος από έκείνον που μεσολάβει μεταξύ της άστραπής και της βροντής!

για μερικά δευτερόλεπτα και άμέσως εξαφανίζεται. Πρέπει το ύποβρυχιο να βλέπει το άντιτορπιλικό, χωρίς να δίνει στόχο. Και είναι σπουδαίος στόχος, αυτή η μακριά άσπρη γραμμή που άφίξει το περιόπιστο, όταν σκίσει την έπιφανεία. 'Αλλά το άντιτορπιλικό μές έντοπιστεί. Πρέπει, φαίνεται, να άσκηθη σήμερα το πλήρωμά του στη δίωξη του ύποβρυχιο. Οι πρώτες δόμβες του σκάνε σε μεγάλη άπόσταση, που όλο και θα μικραίνη. 'Ανάγκη να έγκραταβίσιμε το περιόπιστο δάθος. Καταδυόμεθα και πάλι γρήγορα. Τα δαδύμετρα δείχνουν δύνδονα, έκαστο, έκαστον πενήντα, διακόσια πόδια. Σ' αυτό το βάθος δεν βλέπουμε πιά τον έχθρό. Μονάχα τόν άκούμε με τα ύδοφωνα. Ο ήχος από τις προπέλλες του γεμίζει το Κεντρικό Διαμέρισμα του ύποβρυχιο που δρισκόμαστε. Είναι ένας ξερός και μεταλλικός ήχος, που θυμίζει καρτόσι με σιδερένιες ρόδες που τρέχει πάνω σε λιθόστρωτο. Ο ήχος του 'Αστικη μετά, της ήχοντοπιστικής συσκευής του άντιτορπιλικού, από την συγκρότησή του μές δείχνει ότι η κρίσιμη ώρα πλησιάζει. 'Όσο πιο γρηγορότερα άκούγεται, τόσο πιο κοντά βρίσκεται ο έχθρος. — Τώρα θα μές ρίξουν, λέγει ένας από τους λίγους γέρους 'εποβρυχιοσ, που έχει το 'Αμφιτρίτη. Μετράει μέχρι το τρία και η δόμβα σκάει. Μές κυττάει περίπου θριαμβευτικά γιά την έπαληθεσία της προφητείας του και συνεχίζει: — 'Αρχίζει το πανηγύρι. 'Από δά και ύστερα βροχή οι δόμβες... Πραγματικά, το άντιτορπιλικό σπένει τη θάλασσα με φωτιά και σίδερο. Ο θεός χαλάει τον κόσμο πάνω από τη ράχη της 'Αμφιτρίτης. Ξεροί, έκκωφαντικοί κρότοι, που μεταδίδουν μιά περιεργή δόνηση, ένα σπαρτάρισμα στο σκά-

Η ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ ΤΟΥ ΒΥΘΟΥ

Η ΑΝΑΔΥΣΗ ήταν θριαμβευτική. Νιώσαμε σε μιά στιγμή το ύποβρυχιο να συγκεντρώνη τις δυνάμεις του, να παίρνη φόρα, να προχωρή κατακόρυφα, να τρυπή το Αιγαίο και να βγαίνη στο φώς και στον άέρα. Η άσκηση είχε τελειώσει. Ο κυβερνήτης χαράζει τώρα την πορεία της έπιστροφής. Πλοΐες έν έπιφανείας, άνάμεσα σε τεράστια κύματα, που σπώνκει με άπρόσμενη έξαγριωμένη θάλασσα. Η 'Αμφιτρίτη ταλαιπωρείται. 'Ελαφρό και έπιμηκες σκαρι, σκαμπανεάζει σαν καρμωτόσφυλο. Τα κύματα το χτυπούν από την πλευρά και ξεπλένουν τον πυργίσκο. Δύσκολο ταξίδι. Μέσα από τη φορητότητα αυτή και τα πρώτα συμπτώματα της ναυτίας, ξεπήδησε έντονη η νοσταλγία μας γιά τον βυθό. Τι ήσυχία εκεί κάτω, β- τον βέλγισσα δεν πέφτουν δόμβες. Τι κάλμα. Τι σταθερή προχώρηση και τι σιγουρία. Μακάρι να ξανακατεβάνε!!! 'Εκείνη τη στιγμή ο κυβερνήτης έρχεται να μές προσκαλήσει γιά το γεύμα. — Έλάτε, κύριοι, έχουμε ένα θαυμάσιο μακαρονάκι με κυμά. — Αν δεν είχε τώση θάλασσα, κ. κυβερνήτα, να είσατε δέβαιος πώς θα τιμούσαμε με πολλή όρεξη το τραπέζι σας... Κατάλαβε την συγκεκαλυμμένη παράκληση ο κυβερνήτης, γέλασε με κάποια Ικανοποίηση — είχαμε γίνει κίλας όπαδοί του ύποβρυχιο ταξιδιστοί — αλλά ήταν φανερό πώς άδυνατούσε να μές κινή το χατήρι. Δεν ήταν εύκολο να κατεβόση το ύποβρυχιο στα διακόσια πόδια, μόνο και μόνο γιά να έφανε άνενόηλοι οι φιλοξενούμενοι του!...

ΕΥΣΤΑΘ. ΜΠΑΤΗΣ

ΕΥΣΤΑΘ. ΜΠΑΤΗΣ

ΕΥΣΤΑΘ. ΜΠΑΤΗΣ

ΕΥΣΤΑΘ. ΜΠΑΤΗΣ

ΕΥΣΤΑΘ. ΜΠΑΤΗΣ

ΕΥΣΤΑΘ. ΜΠΑΤΗΣ

ΕΥΣΤΑΘ. ΜΠΑΤΗΣ

ΕΥΣΤΑΘ. ΜΠΑΤΗΣ

ΕΥΣΤΑΘ. ΜΠΑΤΗΣ